

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 grudnia 2017 r.

Poz. 8542

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.29.2017.20 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania ulicy 23 Stycznia położonej w miejscowości Sieroszewice nazwy Danuty Siedzikówny.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy 23 Stycznia położonej w miejscowości **Sieroszewice** (gmina Sieroszewice) nadaje się nazwę **Danuty Siedzikówny**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy), Wojewoda Wielkopolski pismem z 28 września 2017 r. znak: KN-I.4102.10.2017.21 wystąpił do Instytutu Pamięci

Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUW-940-135(4)/17 Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy 23 Stycznia w miejscowości Sieroszewice wypełnia normę art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, że „dnia 23 Stycznia 1945 r. nastąpiło wkroczenie jednostek Armii Czerwonej do miejscowości Sieroszewice w woj. wielkopolskim. Zgodnie z propagandową praktyką władz komunistycznych wydarzenie to celebrowane było – niezgodnie z faktami historycznymi – jako „dzień wyzwolenia” oraz powód do wyrażania wdzięczności społeczeństwa wobec Armii Czerwonej. Tymczasem wbrew nadziejom Polaków, oczekujących odbudowy wolnego kraju po likwidacji okupacji niemieckiej, Armia Czerwona w latach 1944-1945 r. stała się narzędziem ponownej aneksji niemal połowy terytorium RP do ZSRS, zniewolenia całej reszty kraju oraz budowy w nim systemu komunistycznego w pełni zależnego od władz w Moskwie. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego. (...) Stacjonowanie Armii Czerwonej/Sowieckiej w Polsce po roku 1944 uniemożliwiło odbudowę niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej i było podstawowym czynnikiem, który zapewnił funkcjonowanie państwa komunistycznego na ziemiach polskich objętych dominacją ZSRS. Waga tych faktów sprawia, iż przedmiotowa nazwa, honorująca moment wkroczenia Armii Czerwonej do wymienionej miejscowości, spełnia rolę daty symbolizującej komunizm”.

Nazwa ulicy 23 Stycznia nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę Danuty Siedzikówny.

Danuta Siedzikówna, właśc. Danuta Helena Siedzikówna, ps. „Inka” (ur. 3 września 1928 r. w Guszczewinie, zm. 28 sierpnia 1946 r. w Gdańsku) – była sanitariuszką 4. szwadronu odtworzonej na Białostocczyźnie 5 Wileńskiej Brygady AK. Podczas wojny Danuta Siedzikówna uczyła się w szkole sióstr salezjanek w Różanymstoku k. Dąbrowy Białostockiej. W grudniu 1943 r. razem z siostrą Wiesławą wstąpiły do AK, gdzie odbyła szkolenie medyczne. Po przejściu frontu od października 1944 r. pracowała jako kancelista w nadleśnictwie Hajnówka. Wraz z innymi pracownikami nadleśnictwa została w czerwcu 1945 r. aresztowana za współpracę z antykomunistycznym podziemiem przez grupę NKWD-UB (działającą z polecenia zastępcy szefa WUBP w Białymstoku, Eliasza Kotona). Została uwolniona z konwoju przez operujący na tym terenie patrol wileńskiej AK Stanisława Wołonceja „Konusa” (podkomendnych Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”), następnie jako sanitariuszka podjęła służbę w oddziale „Konusa”, a potem w szwadronach por. Jana Mazura „Piasta” i por. Mariana Plucińskiego „Mścisława”. Przez krótki czas jej przełożonym był także por. Leon Beynar „Nowina”, zastępca „Łupaszki”, znany później jako Paweł Jasienica. Danuta Siedzikówna przybrała wówczas pseudonim „Inka”. Na przełomie 1945/1946, zaopatrzona w dokumenty na nazwisko Danuta Obuchowicz, podjęła pracę w nadleśnictwie Miłomłyn w powiecie ostródzkim. Wczesną wiosną 1946 r. nawiązała kontakt z ppor. Zdzisławem Badochą „Żelaznym”, dowódcą jednego ze szwadronów „Łupaszki”. Po śmierci „Żelaznego”, zabitego podczas obławy zorganizowanej przez funkcjonariuszy UB 28 czerwca 1946 r., została wysłana przez jego następcę, ppor. Olgierda Chrystę „Leszka”, po zaopatrzenie medyczne do Gdańska. Tam „Inka” została aresztowana. Została umieszczona w pawilonie V więzienia w Gdańsku jako więzień specjalny. W śledztwie (kierowanym przez naczelnika Wydziału III WUBP w Gdańsku Jana Wołkowa i kierownika Wydziału Śledczego WUBP Józefa Bika) była bita i poniżana; mimo to odmówiła składania zeznań obciążających członków brygad wileńskich AK. „Ince” zarzucono członkostwo w nielegalnej organizacji, nielegalne posiadanie broni, udział w napadach na funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i UB, a także podżeganie do ich zabicia. Rozbieżności co do jej udziału w starciu pomiędzy partyzantami a UB i MO pojawiły się w zeznaniach samych milicjantów, spośród których tylko niektórzy zeznawali, jakoby „Inka” strzelała i wydawała rozkazy. Jeden z milicjantów przyznał nawet, że „Inka” udzieliła mu pierwszej pomocy, gdy sam został ranny.

Danuta Siedzikówna została skazana na śmierć 3 sierpnia 1946 r. przez Wojskowy Sąd Rejonowy. Obrońca Danuty Siedzikówny, Jan Chmielowski, wystąpił do prezydenta Bolesława Bieruta z prośbą o łaskę. Dokument ten został zredagowany i podpisany przez obrońcę, przy czym został częściowo napisany w pierwszej osobie. „Inka” odmówiła samodzielnego napisania takiego wniosku. Bolesław Bierut

19 sierpnia nie skorzystał z prawa łaski. Wyrok został wykonany 28 sierpnia 1946 r. Danuta Siedzikówna została zastrzelona wraz z Feliksem Selmanowiczem ps. „Zagończyk” przez dowódcę plutonu egzekucyjnego ppor. Franciszka Sawickiego, w więzieniu przy ul. Kurkowej w Gdańsku w obecności prokuratora wojskowego Wiktora Suchockiego i zastępcy naczelnika więzienia w Gdańsku Alojzego Nowickiego. Według relacji przymusowego świadka egzekucji, ks. Mariana Prusaka, ostatnimi słowami „Inki” było: Niech żyje Polska! Niech żyje „Łupaszko”!

W okresie PRL komunistyczna propaganda określała „Inkę” bandytą. W wydanej w 1969 r. książce Front bez okopów współautorstwa m.in. Jana Bobczenki, byłego szefa UBP w Kościerzynie, twierdzono jakoby „Inka”, przedstawiana jako osoba z „sadystycznym uśmiechem”, uczestniczyła w egzekucji funkcjonariuszy UB w Starej Kiszewie. Skazanie Danuty Siedzikówny stanowiło mord sądowy. Postanowieniem z 10 czerwca 1991 r. Sąd Wojewódzki w Gdańsku, na mocy przepisów ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, uznał wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego skazujący Danutę Siedzikównę za nieważny.

Sylwetka Danuty Siedzikówny zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy Danuty Siedzikówny. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (Danuty Siedzikówny) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.